

โรงเรียนเมืองอุบล

รายงานผลนวัตกรรม

เรื่อง การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่

ของเด็กอนุบาล ๑ และ อนุบาล ๒

**โดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทยที่เป็นอัตลักษณ์
ของอุบลราชธานีสู่อัตลักษณ์โรงเรียนเมืองอุบล**

นางสาวสุซาดา เจตนเสน
ตำแหน่ง ครู

**โรงเรียนเมืองอุบล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑**

แผนนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนเมืองอุบล

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม นางสาวสุชาดา เจตนาแสน
๒. ชื่อนวัตกรรม การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กอนุบาล ๑ และอนุบาล ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทยที่เป็นอัตลักษณ์ของอุบลราชธานีสู่อัตลักษณ์โรงเรียนเมืองอุบล
๓. ระยะเวลาดำเนินการ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗
๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม
(√) แนวทางที่ ๒ การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมชิ้นใหม่
๕. ประเภทของนวัตกรรม
(√) นวัตกรรมการเรียนการสอน
๖. หลักการและเหตุผล **ความเป็นมา**

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ต้องการให้เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาและให้การศึกษแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ

พัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการกล่าวถึงพัฒนาการด้านโครงสร้างและพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว ซึ่งพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวมักเกี่ยวข้องกับความสามารในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่เป็นความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายซึ่ง ซิงเกอร์ (Singer, ๑๙๗๖, p.๒๓๘) กล่าวว่า การเคลื่อนไหวของเด็กแต่ละครั้งนั้นเป็นการสะสมขั้นพื้นฐานที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้อันจะสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตขั้นต่อไป จึงนับว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชีวิตมนุษย์ ทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน มักจะเริ่มปรากฏในวัยเด็กตอนต้น อายุ ๒ - ๖ ปี โดยจะมีการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่มากขึ้น เด็กสามารถเดินได้อย่างมั่นคง เพราะมีการเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขาและเพิ่มทักษะอื่น ๆ ดังนั้นเด็กวัยนี้ควรได้รับการส่งเสริมด้านการเคลื่อนไหวแบบต่าง ๆ อยู่เสมอโดยคำนึงถึงความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กด้วย

การพัฒนาความสามารถใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ทำได้โดยให้เด็กฝึกความสามารถในการใช้ทักษะทั่วไปหรือทักษะพื้นฐาน เช่น ทักษะการกระโดด ทักษะการทรงตัว ทักษะการวิ่ง การมุดลอด และปีนป่าย เป็นต้น ซึ่งต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่ส่วนศีรษะและคอเป็นกล้ามเนื้อส่วนที่ทำหน้าที่ในการเคลื่อนไหวลำตัวไปข้างหน้า กล้ามเนื้อลำตัวเป็นส่วนที่รักษาสสมดุลของกระดูกสันหลัง ทำให้เรายืนตัวตรงได้ กล้ามเนื้อขา เป็นส่วนที่รับน้ำหนักทั้งหมดของร่างกาย ทำให้สามารถเดิน วิ่ง หรือกระโดดไปได้ กล้ามเนื้อส่วนแขนและมือเป็นกล้ามเนื้อส่วนที่ช่วยกล้ามเนื้อไหล่นำลำตัวเคลื่อนไปข้างหน้า (ศิรินทร กาญจนินดา, ๒๕๕๘: ๑๘)

การเล่นพื้นบ้านว่า เป็นกิจกรรมการเล่นของสังคมที่ไม่ทราบที่มาแต่ได้ยอมรับและถ่ายทอดการเล่นต่อ ๆ กันมาโดยไม่ขาดสาย เป็นกิจกรรมการเล่นที่เป็นการเล่นสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและเป็นกิจกรรมที่เด็กเล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน อาจจะเป็นการเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่ม การเล่นจึงเป็นบทบาทต่อการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน (ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา) ของเด็ก และเป็นเครื่องหมายแสดงออกของการเล่นพื้นบ้านว่าเป็นกิจกรรมที่เด็กเล่นด้วยความสมัครใจเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในขณะที่เด็กได้เล่น

เด็กจะเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา และสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง (รัฐวรารณ ประพาน, 2561)

ข้าพเจ้า ตระหนักถึงความสำคัญและจำเป็นของการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ ถึงแม้จะเป็นพัฒนาการที่จะต้องเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติแต่หากส่งเสริมได้ถูกต้องไปพร้อมๆกับการใช้กิจกรรมที่สนุกสนาน พร้อมสอดแทรกความเป็นอัตลักษณ์ของไทยคือการละเล่นพื้นบ้านอย่าง อีกทั้งจากสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้และคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นปัญหาที่ควรรีบแก้ไขมากที่สุด เพื่อเตรียมพร้อมในการพัฒนาด้านอื่นๆคือด้านร่างกาย ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นอนุบาล ๑ และชั้นอนุบาล ๒ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนเมืองอุบล เพราะในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังจัดการเรียนการสอนอยู่นั้น พบว่า การใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ยังไม่ดีเท่าที่ควร บางกิจกรรมที่ต้องใช้กำลังกาย วิ่ง กระโดด เด็กยังไม่สามารถทำได้ตามวัยที่ควร ซึ่งทำให้มีผลเสียต่อพัฒนาการด้านอื่นๆของเด็กได้จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย ที่มีต่อการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ให้ดียิ่งขึ้นไป

ด้วยความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ให้ดียิ่งขึ้นไปดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงได้ใช้กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

- ๗.๑ เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กอนุบาล ๑ และ อนุบาล ๒
- ๗.๒ เพื่อให้เด็กปฏิบัติตามกฎกติกาการละเล่นได้อย่างถูกต้อง
- ๗.๓ เพื่อพัฒนาให้เด็กเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านอย่างไทย มีความกระตือรือร้นการร่วมกิจกรรม

๘. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นอนุบาล ๑ และชั้นอนุบาล ๒ จำนวน ๑๒ คน
โรงเรียนเมืองอุบล

๙. เป้าหมาย

๙.๑ เชิงปริมาณ

- ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กอนุบาล ๑ และ อนุบาล ๒
- ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีทักษะการปฏิบัติ โดยปฏิบัติตามกฎกติกาการละเล่นได้อย่างถูกต้อง
- ผู้เรียนร้อยละ ๙๐ มีทักษะกระบวนการคิดเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านอย่างไทย มีความกระตือรือร้นการร่วมกิจกรรม

๙.๒ เชิงคุณภาพ

- ผู้เรียนมีมีพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กอนุบาล ๑ และ อนุบาล ๒ สูงขึ้น
- ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติ โดยปฏิบัติตามกฎกติกาการละเล่นได้อย่างถูกต้อง
- ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิดเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านอย่างไทยมีความกระตือรือร้นการร่วมกิจกรรม

๑๐. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี

๑๐.๑ ทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวคิดในการออกแบบการจัดกิจกรรม

๑. ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตใจของเพียเจต์ (Jean Piaget): เพียเจต์เชื่อว่าการเล่นคือวิธีที่เด็กสำรวจโลกและเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ การเล่นเสมือนจริง (pretend play) ช่วยให้เด็กได้มีการคิดเชิงคาบเกี่ยว (symbolic thinking) และการพัฒนาความคิดอย่างมีเหตุผล เช่น การสร้างบทบาทสมมติ การใช้ของเล่นในความคิดสร้างสรรค์

๒. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของบันดูรา (Albert Bandura): ทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่าเด็กเรียนรู้ผ่านการสังเกตและการเลียนแบบ การเล่นสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ทางสังคมได้ เช่น การทำกิจกรรมกลุ่มที่เด็กๆ สามารถเรียนรู้พฤติกรรม การแบ่งปัน การทำงานร่วมกัน ทำให้เด็กมีทักษะทางสังคมที่ดีขึ้น

๓. ทฤษฎีการพัฒนาตนเองของมาร์คัส (Erik Erikson): ในช่วงวัยอนุบาล เด็กต้องเผชิญกับความท้าทายในด้านการพัฒนาตนเอง เช่น ความมั่นใจในตนเองและความรู้สึกของความสำเร็จ การเล่นช่วยให้เด็กได้เรียนรู้การตั้งเป้าหมาย การทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย และความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตน

๔. ทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experiential Learning Theory): การเล่นที่มีการเรียนรู้จากประสบการณ์ทั้งในแง่ของการทำกิจกรรม การตั้งคำถาม และการค้นพบ จะช่วยพัฒนาให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์และการวิเคราะห์ปัญหา

๕. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Play-based Learning หรือ กระบวนการเรียนรู้ผ่านการเล่น คือการผสมกันระหว่าง การสอน (teaching) และการเรียนรู้ (learning) ‘เล่น’ ในที่นี้คือการเล่นอย่างอิสระ (free play) เด็กๆ เป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเอง และมีครูเป็นผู้ร่วมเล่น แทรกความรู้วิชาการผ่านการสนับสนุนจากครู กระตุ้นการเรียนรู้ ตั้งคำถามผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

เมื่อเชื่อมโยงทฤษฎีกับการเล่นของเด็กปฐมวัยสรุปได้คือ การเล่นที่เปิดให้เด็กได้มีโอกาสสำรวจ ทดลองเรียนรู้ และพัฒนาในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา การให้โอกาสเด็กได้มีส่วนร่วมในการเล่นอย่างมีความหมาย จะส่งผลดีต่อพัฒนาการของเด็กอย่างยั่งยืน

๑๐.๒ แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กระบวนการชุมชนทางวิชาชีพ จะช่วยยกระดับความรู้ความเข้าใจของครูแต่ละคน ทั้งมิติความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนและความรู้ความเข้าใจต่อการสอน เช่น หลักสูตร จิตวิทยาการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดและประเมินผล เป็นต้น

๑. PLC ช่วยยกระดับทักษะของครูแต่ละคน เช่น ทักษะการออกแบบการ เรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร ทักษะ ICT ทักษะการวัดและประเมินผล ตลอดจนทักษะทางวิทยาศาสตร์ เช่น ทักษะการจัดการความขัดแย้ง ทักษะการจัดการอารมณ์ ทักษะการอยู่ร่วมกัน

๒. PLC ช่วยให้ครูแต่ละคนค้นพบความหมายของชีวิต ความหมายของการเป็นครูรู้สึกถึงคุณค่าของงานครู เห็นเป้าหมายที่สำคัญร่วมกันเป็นบุคคลและองค์กรการเรียนรู้ทำงานเป็นทีม มีความเป็นกัลยาณมิตร (ปิ่นสยา รัตนพันธ์ ๒๕๖๐ : ๗๙)

กิจกรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

๑. Dialogue หรือ กระบวนการสนทนาหรือเรียนรู้กันและกันด้วยการคุยกัน เน้นการฟังอย่างรู้เท่าทันจิตใจของตนเอง เพื่อขจัดการตัดสินใจที่เกิดขึ้นขณะฟัง การฟังนั้นก็จะเป็นไปด้วยความกรุณาต่อกัน ทุกคนจะมีโอกาสรับเนื้อความได้อย่างครบถ้วนทั้งมิติและเนื้อหา ตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ Dialogue เช่น ทำปีที่แล้วเราเห็นองค์กรเราเป็น

อย่างไร อีกห้าปีข้างหน้าเราอยากเห็นองค์กรเราเป็นอย่างไร อะไรที่หล่อหลอมให้เรากลายเป็นคนแบบนี้ เราจะอยู่ตรงไหนของจักรวาล ซึ่งเราเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างไร เป็นต้น

๒. Lesson Study เป็นกระบวนการร่วมกันพัฒนากิจกรรมการสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มครูตัวอย่าง หัวข้อคำถามเพื่อ Lesson Study เช่น ทำอย่างไรที่จะให้โรงเรียนพัฒนาปัญญาภายในให้กับผู้เรียน กิจกรรมฝึกฝนการรู้ตัวมีอะไรบ้าง ทำอย่างไรบ้างกับเด็กแต่ละวัย การฝึกให้เด็กได้ใคร่ครวญควรมีกิจกรรมใดบ้าง การฝึกฝน Dialogue มีกระบวนการอย่างไร เป็นต้น

๓. Share & Learn แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ ความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวจากหน้างานของกันและกัน เน้นการอภิปรายร่วมกันอย่างสร้างสรรค์โดยมีเจตจำนงที่ดี ต่อการทำให้งานพัฒนาขึ้นอาจจะทำเป็นคู่ ทำเป็นกลุ่มย่อย และเป็นกลุ่มใหญ่ ตัวอย่างหัวข้อคำถาม เพื่อ Share & Learn เช่น อะไรคือปัญหาหรือสิ่งที่เราต้องการพัฒนา ทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร ผลเป็นอย่างไร อะไรที่ยืนยันว่าเราได้พบผลเช่นนั้น เราสามารถทำอะไรได้บ้าง

๔. AAR (After Action Review) เป็นการร่วมกันอภิปราย สรุปในแต่ละแง่มุมหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมเพื่อทำให้เกิดการใคร่ครวญ หรือการทบทวนต่อเรื่องนั้นๆ ตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ AAR เช่น เห็นอะไร รู้สึกหรือคิดอย่างไร อะไรที่เราได้เรียนรู้ เป็นต้น

๕. การสร้าง PLC ยังครอบคลุมถึงเด็กและผู้ปกครองอันเป็นองค์ประกอบสำคัญทั้งในแง่ของเป้าหมาย กระบวนการและกิจกรรม หมายถึง PLC จะสร้างมวลพลังแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับคนที่แวดล้อมอยู่ให้พัฒนาขึ้น

๑๑. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ถึงปัญหาและสิ่งที่ต้องการพัฒนาให้กับนักเรียน

๒. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและแนวทางการพัฒนาเด็กรอบด้าน

๓. ศึกษาแนวทางที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ การใช้กิจกรรมการเล่นเป็นฐาน

๔. วิเคราะห์จากการทดสอบนักเรียนผ่านแบบทดสอบร่างกายที่เหมาะสมกับวัยและนำผลมาพิจารณา

ออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับเป็นอัตลักษณ์ของอุบลราชธานีสู่อัตลักษณ์สถานศึกษาโรงเรียนเมืองอุบล

๕. สร้างแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านกระบวนการเล่น ในกิจกรรมกลางแจ้ง ในแผนการจัดประสบการณ์ การละเล่นพื้นบ้านไทย จำนวน ๑๒ แผน รวม ๖ สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น ๑๒ ชั่วโมง

๖. สร้างและออกแบบ แบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อวัดความรู้ (K) ทักษะ(P) และคุณลักษณะ (A)

การจัดระเบียบข้อมูล

๑. นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กปฐมวัยก่อน-หลัง มาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

๒. ประมวลผล แปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

๓. อภิปรายผล โดยใช้ตารางและการพรรณนา

โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

โครงสร้างและองค์ประกอบตามขอบข่ายกิจกรรมกลางแจ้ง ที่เพิ่มความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานีและวัฒนธรรมประเพณีของไทยผ่านการละเล่นที่สนุกสนาน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๑ มีแผนจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไทย ๖ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง รวม ๑๒ ชั่วโมง

๒ แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

๑๒. ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ได้แก่

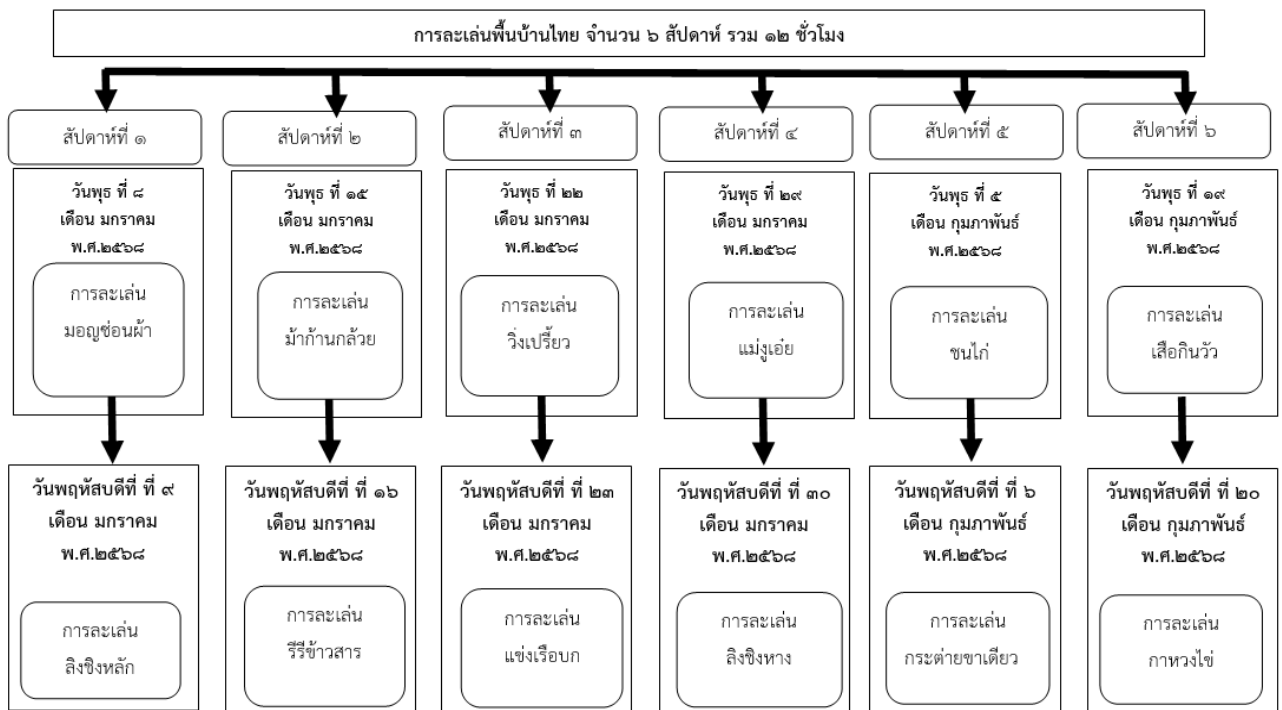
๑. นักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๑ และ อนุบาล ๒ มีกล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่พัฒนาเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐
๒. นักเรียนชั้นอนุบาล ๑ และ อนุบาล ๒ เห็นคุณค่าตระหนักและการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชน

ระยะเวลา การเก็บรวบรวมข้อมูล โดย กำหนดระยะเวลา ๖ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๒ วัน รวม ๑๒ ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ระหว่างเดือนมกราคม- กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ โดยจัดกิจกรรมในชั่วโมงกิจกรรมกลางแจ้ง

กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๑ และ อนุบาล ๒ จำนวน ๑๒ คน
การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

๑๓. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

ผังความคิดแผนการจัดประสบการณ์ หน่วยคำนิยามไทย เรื่อง การละเล่นพื้นบ้านไทย ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ และชั้นอนุบาล ๒

๑๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่พัฒนาที่สูงขึ้นอยู่ในระดับดี
- ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติ โดยปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่นได้ถูกต้องอยู่ในระดับดี
- ผู้เรียนมีการเห็นคุณค่าตระหนักและการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชน

๑๕. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา จำนวน ๑,๐๐๐ บาท

ที่	รายการ	จำนวน	ราคา
๑	ลูกฟุตบอล	๑ ลูก	๒๕๐ บาท
๒	เทพกระดาษสำหรับตีเส้น	๓ ม้วน	๖๐ บาท
๓	ผ้าเช็ดหน้า	๑๒ ผืน	๓๐๐ บาท
๔	เชือกขาวแดง	๑ ม้วน	๔๕ บาท
๕	ลูกโป่ง	๑ ถุง	๖๐ บาท
๖	ไม้พอง	๓ ไม้	๑๒๐ บาท
๗	ลูกบอลสี เล็ก	๑ ถุง	๑๘๐ บาท
รวม (หนึ่งพันบาทถ้วน)			๑,๐๐๐ บาท

๑๖. การประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
๑. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กอนุบาล ๑ และ อนุบาล	-ใช้กิจกรรม การเล่นพื้นบ้าน ไทย	แผนการจัด ประสบการณ์ -แบบประเมิน	ผ่านร้อยละ ๘๐ ผ่านระดับดี
๒. เพื่อให้เด็กปฏิบัติตามกฎ กติกการเล่นได้อย่าง ถูกต้อง	-ใช้กิจกรรม การเล่นพื้นบ้าน ไทย -การทดสอบร่างกาย ตามแบบประเมิน	แผนการจัด ประสบการณ์ -แบบประเมิน พัฒนาการด้าน ร่างกาย	ผ่านร้อยละ ๘๐ ผ่านระดับดี
๓. เพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าและ ประโยชน์ของการเล่น พื้นบ้านอย่างไทย มีความ กระตือรือร้นการร่วมกิจกรรม	-ใช้กิจกรรม การเล่นพื้นบ้าน ไทย -การทดสอบร่างกาย ตามแบบประเมิน	-การสังเกต -แบบประเมิน	ผ่านร้อยละ ๘๐ ผ่านระดับดี

ลงชื่อ .....ผู้พัฒนานวัตกรรม
(นางสาวสุชาดา เจตนาเสน)
ตำแหน่งครู

ภาคผนวก

แผนการจัดประสบการณ์ การเล่นพื้นบ้านไทย ที่ ๖

สาระที่ควรเรียนรู้ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
กิจกรรมกลางแจ้ง ชื่อกิจกรรม แข่งเรือบก
จัดประสบการณ์วันที่ ..... เดือน..... พ.ศ.....

ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ และ ๒
เวลา ๖๐ นาที
เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.

๑. สาระสำคัญ

การเล่นพื้นบ้านเป็นการส่งเสริมให้เด็ก ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นกิจกรรมที่แฝงไว้ ด้วยสัญลักษณ์ หากศึกษาการเล่นของเด็กในสังคม เท่ากับได้ศึกษาวัฒนธรรมของสังคมนั้นด้วย การเล่นเป็นเรื่องที่สืบเนื่องแสดงถึงเอกลักษณ์ของชนชาติหรือท้องถิ่นเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเข้าสู่กระแสชีวิตและตกทอดกันมาตั้งแต่ รุ่นปู่ย่าตายายของปู่ย่าตายาย การเล่นเกมของไทย มีความหลากหลาย เช่น แข่งเรือบก เป็นต้น

๒. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๒ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้

มาตรฐานที่ ๓ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ ๘ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๑ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๒ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ ๘.๓ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

มาตรฐานที่ ๑๐ มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๒ มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐.๓ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสม

กับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๓. สาระการเรียนรู้

๑. สาระที่ควรเรียนรู้ (บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก) วิถีชีวิตและสภาพแวดล้อม

การเล่นอย่างไทยที่มีมาแต่ช้านาน การเล่นที่ได้ทั้งความสนุกสนานและเสริมสร้างความแข็งแรงให้กับกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และยังได้เป็นการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมผ่านการเล่น

อย่างไทย สืบสานให้คงอยู่ต่อไป

๒. ประสิทธิภาพสำคัญ

๒.๑ พัฒนาการด้านร่างกาย

- ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ การทรงตัว และความคล่องแคล่วว่องไว

๒.๒ พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

- แสดงอารมณ์ได้เหมาะสมกับกับสถานการณ์

๒.๓ พัฒนาการด้านสังคม

- ฝึกการปฏิบัติตามกฎกติกา
- ฝึกให้เด็กู้แพ้รู้ชนะ
- ฝึกการทำงาน การเล่นเป็นทีม

๒.๔ พัฒนาการด้านสติปัญญา

- ส่งเสริมการคิด วางแผน การคาดคะเน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

เด็กสามารถบอกขั้นตอนการเล่นพื้นบ้านได้

ด้านการปฏิบัติและกระบวนการ (P)

เด็กปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่นได้อย่างถูกต้อง และทำการเล่นได้ถูกวิธี มีน้ำใจนักกีฬา

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม(A)

เด็กเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเล่นพื้นบ้านอย่างไทยมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม

๕. อัตลักษณ์อุบลราชธานี

-วิถีชีวิตและสภาพแวดล้อม

๖. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Play-based Learning หรือ กระบวนการเรียนรู้ผ่านการเล่น คือการผสมผสานกันระหว่าง การสอน (teaching) และการเรียนรู้ (learning) ‘เล่น’ ในที่นี้คือการเล่นอย่างอิสระ (free play) เด็กๆ เป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเอง และมีครูเป็นผู้ร่วมเล่น แทรกความรู้วิชาการผ่านการสนับสนุนจากครู กระตุ้นการเรียนรู้ ตั้งคำถามผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

กระบวนการจัดประสิทธิภาพ ตามรูปแบบการเรียนรู้ Play-based Learning

ชั้นนำ

๑. เริ่มต้นด้วยการเล่าเรื่องเกี่ยวกับการเล่นแข่งเรือบอก ว่าคืออะไรและมีที่มาที่ไปอย่างไร

๒. แสดงตัวอย่างการเล่นแข่งเรือบอกให้เด็กดู

ขั้นการสอนทักษะพื้นฐาน (๑๕ นาที)

๓ สอนวิธีการเล่น (๑๐ นาที)

- **สถานที่** : เลือกสนามเด็กเล่นหรือพื้นที่กลางแจ้งที่ปลอดภัย ไม่มีสิ่งกีดขวาง หรือจะเล่นภายในห้องเรียนก็ได้
- **อุปกรณ์** : ท่อพีวีซี หรือ ไม้พอง ไม้ยาวไม่มีหนามหรือเชียนที่เป็นอันตรายต่อเด็ก
- **การอธิบายเกม** : อธิบายพร้อมสาธิตกฎของเกมให้เด็กๆ ดังนี้

๑. ผู้ลงเล่นเรือแข่งยืนคร่อมท่อไม้พอง

๒. ผู้ลงเล่นเรือบอกออกไปพร้อมกันโดยให้วิ่งในสนามและจับเวลา

๓. เรือบกล่าที่ชนะเลิศต้องชนะ ๒ เที้ยว ในกำหนด ๓ เที้ยวซึ่งเป็น กติกาเดียวกับการแข่งขันเรือยาวทั่วไป

๔. ความสนุกสนานในการแข่งเรือบกล่าที่ผู้แข่งขันเรือบกล่าในแต่ละลำ จะต้องวิ่งโดยพร้อมเพียงกัน ซึ่งถ้าผู้เข้าแข่งขันคนใดเสียจังหวะ หรือไม่พร้อมกับคนอื่น ๆ เรือบกล่าก็จะพาลมแล้วทุกคนต้องวิ่งจนกว่าจะถึงเส้นชัย

ชั้นลงมือทำ เล่น (๒๕ นาที)

๔. ให้เด็กๆ ได้เล่นอย่างอิสระตามกฎกติกาที่ตั้งไว้ ครูคอยสังเกตและให้ความช่วยเหลืออยู่ห่างๆ

๕. ขณะที่เด็กเล่นครูสังเกตพฤติกรรมและกระตุ้นผ่านการให้กำลังใจแต่ไม่ใช้การบังคับ

๖. ครูเดินตรวจสอบและให้คำแนะนำ เป็นระยะๆ

ขั้นสรุป (ได้ทบทวน ทวนความคิด ทวนการกระทำ สรุปการเรียนรู้)

๗. เด็กๆ ออกมาเล่าประสบการณ์เล่นที่ได้ปฏิบัติไป ว่าตนทำอะไร เล่นอะไร และรู้สึกอย่างไร

๘. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรมในวันนี้ โดยใช้คำถามนำการสรุปว่า

๘.๑ กิจกรรมในวันนี้มีอะไรบ้าง?

๘.๒ เด็กๆ บอกลำดับขั้นตอนการเล่น มอญซ่อนผ้า ได้หรือไม่ มีลำดับขั้นตอนอย่างไรบ้าง?

๘.๓ เด็กๆ ชื่นชอบกิจกรรมในวันนี้หรือไม่ กิจกรรมครั้งต่อไปเด็กๆ อยากจะเล่นเพิ่มเติมอะไร?

สื่อ / อุปกรณ์

- ไม้พอง หรือท่อพีวีซี

กระบวนการวัดและประเมินผล

ลำดับ	พฤติกรรมที่สังเกต	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การให้คะแนน
๑	เด็กสามารถบอกขั้นตอนการเล่นที่บ้านได้ (K)	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ ขึ้นไป
๒	เด็กปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่นได้อย่างถูกต้อง และทำการเล่นได้ถูกวิธี มีน้ำใจนักกีฬา (P)	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ ขึ้นไป
๓	เด็กสามารถเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเล่นที่บ้านอย่างไทยและมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม (A)	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรม

กิจกรรมกลางแจ้ง ชื่อกิจกรรม แข่งเรือบก

ลำดับ	พฤติกรรมที่สังเกต	เกณฑ์การตัดสินการผ่านการประเมิน		
		ระดับคะแนน ๓ (ดี)	ระดับคะแนน ๒ (พอใช้)	ระดับคะแนน ๑ (ปรับปรุง)
๑	เด็กสามารถบอกขั้นตอนการเล่นที่บ้านได้	เด็กๆสามารถบอกขั้นตอนการเล่นได้อย่างถูกต้อง และปฏิบัติตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง	เด็กๆสามารถบอกขั้นตอนการเล่นได้อย่างถูกต้อง แต่ไม่มีความมั่นใจในการทำ ทดลอง อาจผิดขั้นตอนบ้าง แต่ยังสามารถปฏิบัติได้	เด็กๆไม่สามารถบอกขั้นตอนการเล่นได้ ไม่มีความมั่นใจในการทำการเล่น อาจผิดขั้นตอนบ้าง แต่ยังสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำของครูได้
๒	เด็กปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่นได้อย่างถูกต้อง และทำการเล่นได้ถูกวิธี มีน้ำใจนักกีฬา (P)	เด็กๆสามารถปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่นได้อย่างถูกต้อง บอกกติกาได้	เด็กๆสามารถปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่นได้อย่างถูกต้อง	เด็กๆสามารถปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่นได้โดยมีครูคอยชี้แนะ
๓	เด็กสามารถเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเล่นที่บ้านอย่างไทยและมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม (A)	เด็กให้ความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ตั้งแต่ต้นกิจกรรมจนจบกิจกรรม มีความสนุกสนาน และเข้าใจในวัฒนธรรมการเล่น	เด็กให้ความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง หรือบางขั้นตอน มีความสนุกสนาน	เด็กให้ความสนใจในการทำกิจกรรมโดยมีครูคอยกระตุ้น

กิจกรรมกลางแจ้ง ชื่อกิจกรรม แข่งเรือบก

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	เกณฑ์การตัดสินการผ่านการประเมิน													
		เด็กสามารถบอกขั้นตอนการเล่นที่บ้านได้ (K)			ปฏิบัติตามกฎกติกาการเล่นได้อย่างถูกต้อง (P)			เด็กสามารถเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเล่นที่บ้านอย่างไทยและมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม (A)			รวมคะแนน	ผลคะแนน			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๙	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
๑	เด็กชายธีรภัทร ศรีม่วง														
๒	เด็กชายยศพล ผลใหญ่														
๓	เด็กชายอัศวินทร์ เพ็ชรจินดา														
๔	เด็กหญิงธัญรดี แสงประกาย														
๕	เด็กหญิงโบนิส บุญช่วย														
๖	เด็กหญิงภัทรศยา กล่ำกลอน														
๗	เด็กหญิงวิลินดา ทุมกิง														
๘	เด็กหญิงพิชญา ขารี														
๙	เด็กหญิงณัฐกานต์ เพ็ญชาติ														
๑๐	เด็กหญิงวิศรา นนทพันธ์														
๑๑	เด็กหญิงจารุพิชญา พันเพ็ชร														
๑๒	เด็กหญิงกมลชนก ชื่นชอบ														

เกณฑ์คะแนนที่คาดหวัง	
ระดับดี	๗-๙ ผ่านเกณฑ์
ระดับพอใช้	๔-๖ ผ่านเกณฑ์
ระดับปรับปรุง	๐-๓ ไม่ผ่านเกณฑ์

ภาคผนวกรูปภาพ

เกม มอญซ่อนผ้า

ภาพกิจกรรมการเล่นไทยเพิ่มเติม

เกม กระต่ายขาเดียว

เกม ชนไก่

ภาพกิจกรรมการเล่นไทย ในกิจกรรมอื่นๆ

เกม ซักเย่อ

เกม ม้าก้านกล้วย

ภาพกิจกรรมการเล่นไทย ในกิจกรรมอื่นๆ

เกม ชักเย่อ

เกม ม้าก้านกล้วย

ภาพกิจกรรมการเล่นไทย ในกิจกรรมอื่นๆ

เกม แม่ งูเอ๋ย

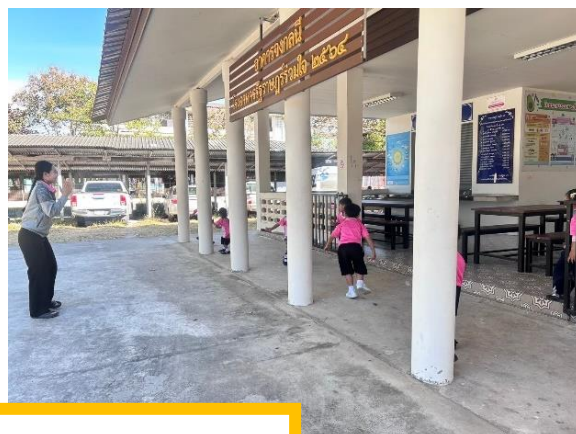
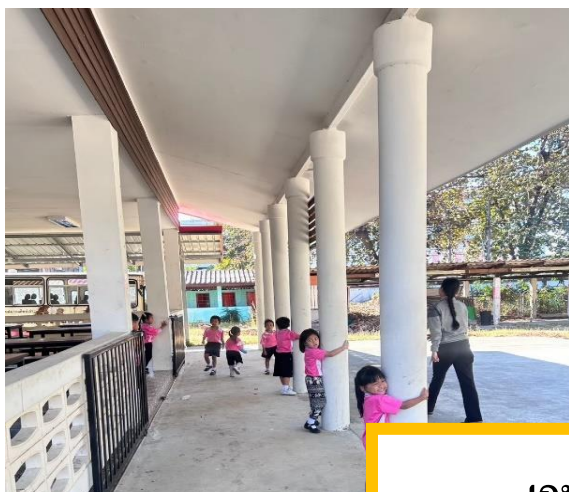
เกม รีรีข้าวสาร

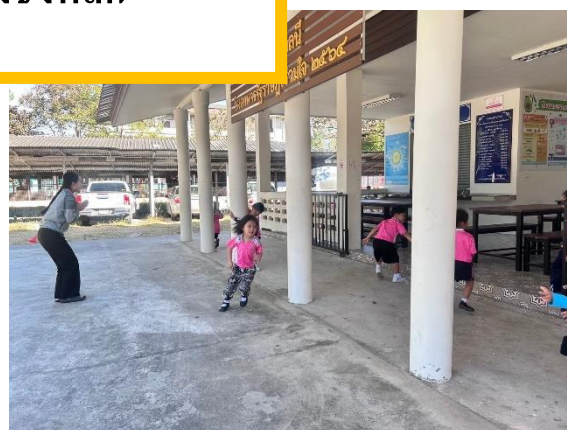
ภาพกิจกรรมการเล่นไทย ในกิจกรรมอื่นๆ

เกม แข่งเรือบก

เกม ดึงชิงหลัก

ภาพกิจกรรมการเล่นไทย ในกิจกรรมอื่นๆ

เกม ลิงชิงหาง

เกม วิ่งเปี้ยว

โรงเรียนเมืองอุบล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุบลราชธานี เขต ๑

